

Folkeskolen

Indledning

Det danske skolesystem er bygget på idéen om en lige og fri adgang til uddannelse. Den danske folkeskole er derfor en skole for hele folket og har til formål at give eleverne kundskaber og færdigheder, der forbereder dem til både en senere uddannelse og til at deltage i det danske samfund, såvel som verdenssamfundet. Den danske folkeskole er alment dannende, og dermed er den brede og kritiske forståelse af verden omkring os en vigtig del af undervisningen. Den almene dannelse hentyder til en søgning efter mening, som skolen skal understøtte – men undervisningen skal dog altid være fortællende og aldrig forkyndende. Den danske folkeskole er demokratisk, og bygger på det naturlige engagement. Vi mener, at læring, i modsætning til udenadslære, opstår af interesse, begejstring og god undervisning. Derfor skal den gode undervisning defineres af elever og undervisere, hvilket kræver en høj grad af tillid fra nationalt plan. Den danske folkeskole er fagligt stærk, og udfordrer alle elever. Derfor er undervisningsdifferentiering et centralt dogme, og rammerne omkring folkeskolen er fleksible nok til at udfordre stærke og inkludere svage elever.

Fagene

Det er et centralt princip, at folkeskolen skal kunne rumme elever fra alle dele af samfundet og med alle de forskellige forudsætninger, de kan have. Derfor skal undervisningen være spændende, varieret og bredt funderet. Folkeskolen rummer desuden en række alment dannende fag, og disse eksisterer på lige fod med de boglige fag.

Radikal Ungdom mener, at:

- ❓ Praktisk/musiske fag ikke skal være boglige. Folkeskolen skal være alment dannende og dermed skal evner inden for alle faggrupper honoreres lige meget.
- ❓ Undervisning i religion, etik og livsanskuelser i folkeskolen skal kaldes religion og ikke kristendomskundskab. Religion er et vilkår i et menneskeliv og derfor bør religionsundervisning være en del af den alment dannende folkeskole. Religionsundervisningen skal dog altid være fortællende og aldrig forkyndende
- ❓ Madkundskabsundervisning skal indeholde undervisning i sundhed og ernæring, og at der overvejende skal laves sund mad. Der skal desuden undervises i at lave vegetarisk og klimavenligt mad.
- ❓ Matematikfaget skal indeholde undervisning i privatøkonomi. Dette indebærer at give kompetencer i budgetlægning, låntagning samt forståelse af renter og konsekvenserne af økonomiske valg.

- ❓ Førstehjælp skal være en del af idrætsundervisningen i udskolingen.
- ❓ Daglig motion, enten i form af idræt eller aktiv undervisning og pauser, er vigtigt både for at skabe et godt læringsmiljø og for på sigt at have en sund befolkning
- ❓ Kønsidentitet og seksuel orientering skal være en del af pensum, og at der skal undervises bredt inden for emnet – også på lærer- og pædagogseminarerne.
- ❓ Skolerne skal tilbyde forskellige, bredt funderede, valgfag for udskolingen som en del af en varieret skoledag. Skolen vælger selv, hvilke fag de ønsker at udbyde i forhold til elevernes interesse og lærernes kompetencer, idet valgfag skal være drevet af læringslyst. På de mindre skoler kan det arrangeres, at eleverne samles ugentligt på tværs af årgangene, så skolerne får mulighed for at udbyde et bredt udvalg af valgfag.
- ❓ Der skal større fokus på EU og det globale samfund i folkeskolens samfundsfagsundervisning. Underviserne bør modtage passende efteruddannelse.
- ❓ Projektopgaven er en vigtig institution for selvstændig og kritisk læring. Derfor skal der være to projekter om året fra mellemtrinnet, hvor der er fokus på både humanistiske/samfundsvidenskabelige fag og naturvidenskabelige fag.
- ❓ Der skal undervises i IT i folkeskolen. Der skal fokus på basal forståelse af fx programmering, binære systemer og kritisk tilgang til IT, men der kan også undervises i brug af software, fx præsentations- eller noteprogrammer.

Prøver, test og evaluering

Den gode undervisning kræver, at eleverne er klar over hvilke mål de skal opnå, hvordan de skal nå dem, og hvor langt de er kommet. Det feedback eleven får er med til at afgøre, om eleven lærer at forstå stoffet frem for blot at lære det uden ad. Hvad der for én elev kan skabe motivation, kan for andre slukke glæden ved undervisningen, og derfor kan én form for evaluering ikke stå alene. Dialogen mellem lærer og elev bør altid være motiverende og konkret, således at den kan bruges til at blive bedre for eleven.

Radikal Ungdom mener, at:

- ❓ Der ikke må eksistere nationale test og prøver inden for almenområdet. Relative test, hvor man vejer elever i forhold til et gennemsnit på landsplan, giver anledning til en unuanceret afvejning af skoler og elever mod hinanden. I stedet skal test være et værktøj til rådighed for læreren til brug når det har formål for undervisningen. Disse test bør være baseret på en absolut skala, hvis formål er at måle elevens personlige fremskridt og hvor langt eleven er nået i forhold til undervisningens mål.

- ❓ Adaptive test, der adaptere sine spørgsmål efter niveauet af det foregående svar og først stopper når elevens niveau er "stabilt" omkring en sværhedsgrad, er en dårlig prøveform, fordi den giver alle elever en følelse af at have klaret prøven dårligt.
- ❓ Års- og terminskarakterer skal afskaffes i folkeskolen, fordi undervisningsfokus skal være læring og ikke præstation.
- ❓ Læreren skal have mulighed for at give karakterer, som et evalueringsværktøj i udskoling. Karaktererne skal dog altid opfølges af andre former for evaluering.
- ❓ Afgangsprøver skal afskaffes, fordi de skaber et fokus på udenadslære frem for læring. Optagelsen på ungdomsuddannelser skal ske gennem studievejledningssystem, og ikke ved at målrette folkeskolen.
- ❓ Praktisk/musiske evner skal indgå i elevplaner og skole-hjem-samtaler, som led i honoreringen af deres plads i folkeskolen
- ❓ Der i det sidste år i folkeskolen skal være en række selvstændige projekter, heriblandt projektopgaven, som tilsammen skal danne en naturlig afslutning på folkeskolen. Ét eller flere af disse projekter kan med fordel have fokus på gruppearbejde. Hvorvidt evalueringen af projektet skal indeholde en karakter besluttet i fællesskab af lærere, ledelse og elever.

Den gode undervisning

God undervisning er et resultat af gode rammer og godt arbejde fra ledelse, undervisere og elevers side. Den gode undervisning har desuden det kendetegn, at den hele tiden tilpasses således, at der er begejstring bag undervisningen, og at den enkelte elev kan nås. Derfor kan god undervisning heller ikke prædefineres fra nationalt plan, men man må nøjes med at sætte de fornødne rammer og definere de centrale værdier. Som et centralt dogme mener Radikal Ungdom, at undervisning skal tage hensyn til elevernes forskellige indlæringsmetoder, og at alle skal mødes på deres eget niveau og udfordres inden for egne interesser.

Radikal Ungdom mener, at den gode undervisning bør indeholde:

- ❓ Mulighed for elev-til-elev undervisning, fordi dette skaber begejstring og læringslyst, en mere varieret skoledag og sætter fokus på centrale ikke-faglige kompetencer, som fx den gode fremlæggelse, god ledelse og socialt samvær.
- ❓ Mulighed for at lærer kan benytte niveaudeling som værktøj i de enkelte fag – men ikke i hele klasser, fordi folkeskolen på én gang skal give individet plads til at udfolde sig og samtidig har den lige og inkluderende almen dannelse som en af sine mest centrale opgaver. Niveaudelingstanken først skal starte efter tredje klasse, og der skal være

mulighed for flere lærere på den enkelte lektion, når der undervises på tværs af klasserne. Alt efter skolens behov kan lærerteamet dele eleverne efter fagligt niveau eller indlæringsstil.

- ❓ Mere projekt-og eksempelorienteret undervisning, der understøtter elevernes selvstændighed. Den projektorienterede undervisning vil kunne bruges som et redskab i niveaudelt undervisning, så stærke elever får den nødvendige udfordring – og de svage elever får en ekstra hånd, og kommer ud på den anden side af projektet med en succesoplevelse i bagagen. Projekter- og eksempelorienteret undervisning er samtidig en glimrende mulighed for at arbejde tværfagligt og for at sætte fokus på kritisk indlæring, frem for retningsløs udenadslære.
- ❓ Længerevarende projekter, som har til formål at udfordre dygtige elever.
- ❓ Støtte til ikke-kernefaglig undervisning gennem understøttende undervisning
- ❓ Udflugter i samarbejde med det danske foreningsliv, som det er defineret af begrebet "åben skole". Foreningerne, der inkluderes i den åbne skole skal ikke kastes forudsætningsløst ind i undervisningen, men derimod skal modtage god og kompetencegivende rådgivning inden. Eleverne skal have medbestemmelse i hvilke dele af forenings - og fritidslivet, der skal inkluderes, for at skabe en interesse blandt eleverne samt relevans for foreningerne.
- ❓ En respekt for, at forskellige mennesker lærer forskelligt. Derfor er variation et centralt begreb for den gode undervisning.

Rammerne

Det gode skoleliv kræver, at undervisere, ledelse og elever har ordentlige rammer at arbejde indenfor. Gode rammer kræver en høj grad af fleksibilitet, og denne finder man på to måder: Ved et velfinansieret skoleområde og ved en høj grad af selvstyring for skoler og for lærere.

Radikal Ungdom mener, at:

- ❓ Eleverne skal have en aktiv del i tilrettelægnings af deres eget skoleliv. Derfor skal elever have stemmeret i skolebestyrelsen elever, og de skal være med til at evaluere reformer og løbende forandringer på lokalt plan
- ❓ Der må ikke indføres brugerbetaling, fordi dette skader den lige adgang til folkeskolen. Der kan indføres en bagatelgrænse i samarbejde mellem skole og forældre, dog med et nationalt maksimum.

- ❓ Kvalitetsrapporter, hvor skoler unuanceret afvejes mod hinanden på lokalt og nationalt plan, skal afskaffes.
- ❓ Forenkledede Fælles Mål skal være mindre detaljerede, hvilket vil tillade den enkelte lærer i højere grad at tilrettelægge undervisningen i tråd med elevernes forudsætninger, behov og interesser.
- ❓ Der skal være et mindstetimetaltal, som skolerne skal følge. Skolerne kan fortsat tilbyde mere undervisning, hvis de ønsker dette.
- ❓ Arbejds miljølovgivningen skal gælde for folkeskoler.
- ❓ Man på skolerne i højere grad bør overveje muligheden for venskabskoler i udlandet – og særligt i Europa – samt muligheden for fælleseuropæiske undervisningsmaterialer i f.eks. historie og samfundsfag.
- ❓ Der skal oprettes en national pulje, hvorfra alle landets folkeskoler kan søge tilskud til studierejser til andre lande i EU. Således fremmes elevernes forståelse for andre kulturer og det europæiske samarbejde.

Socialt ansvar

Den danske folkeskole er blandt et fåtal i verden, der formår at blande børn med alle typer af forudsætninger. Det skaber en stor værdi for vores samfund, fordi det er med til at skabe den tillid som vores vældfærdsstat er bygget på. Derfor er socialt ansvar centralt for folkeskolens opbygning.

Radikal Ungdom mener, at:

- ❓ "Sociale venskabsklasser", hvor skoler samarbejder og tilrettelægger sociale og faglige sammenkoster på tværs af sociale skæl, kan være meget positivt dannende og med til at skabe øget social mobilitet på længere sigt. Man må dog tage de geografiske omstændigheder med i planlægningen af disse.
- ❓ Lejrskoler er vigtige for den sociale sammenhæng i klassen og dermed for elevernes trivsel. Lejrskolerne skal prioriteres derefter.
- ❓ Skolehjemsamtaler skal ligge om eftermiddagen/om aftenen, fordi dette er nødvendigt for et funktionelt samarbejde mellem skole og hjem.
- ❓ Årlige elevplaner er en vigtig del af skolehjemsamarbejdet, fordi de giver hjemmet et konkret pejlemærke til, hvordan man bedst understøtter elevens skoleliv.

- ❓ Rapportering af elever som har undervisningsproblemer eller sociale problemer fortsat skal være en lærerpligt.
- ❓ Lektier, forstået som hjemmearbejde, udelukkende bør være træning af bestemte færdigheder, fx læsning. En del basale skolefærdigheder kræver repetition i en grad, der ikke kan eller skal nås i skoletiden, og her har hjemmet og forældresamarbejdet en vigtig rolle i tilskyndelsen. Forståelse af fagligt stof må dog aldrig må blive hjemmearbejde, fordi dette ofte kræver forklaring og hjælp, og dermed skaber en stærk social ulighed for de elever, som ikke har adgang til hjælp fra hjemmet.
- ❓ Et velfungerende skole-hjem-samarbejde er med til at skabe gode rammer for den enkelte elevs læring og trivsel og for undervisningsmiljøet i klassen. I et godt skole-hjem-samarbejde bliver forældrene inddraget i skolen. Derfor er det af afgørende betydning, at skolen ikke stopper samarbejdet med forældre, men søger at inddrage forældrene i elevens skolegang. Dette skal især være med til at skabe bedre forudsætninger for elever fra ressourcetsvage hjem.

Undervisere

En god underviser er den enkeltstående vigtigste del af det gode skoleliv, og derfor skal de have de bedst mulige betingelser, så de kan bruge deres tid på det de skal: At skabe en levende, differentieret, alment dannende, begejstret og faglig stærk undervisning.

Radikal Ungdom mener, at:

- ❓ Det skal være muligt at ansætte undervisere, som ikke har taget en læreruddannelse, eksempelvis en god pædagogisk tømrer til at undervise i sløjd. Dog skal denne person modtage relevant opkvalificering, så personen får de pædagogiske og faglige redskaber, som er vigtige for at undervise på bedst mulige måde. Målet må være, at den danske folkeskole har de bedste lærere.
- ❓ Klasselærerrollen er central for elevernes trivsel, og for folkeskolens rolle som alment dannende, fordi klasselæreren kender eleverne og deres udvikling godt, og derfor er i stand til at sætte rammen til en tryk dialog om de svære spørgsmål, der kan opstå i løbet af en folkeskoletid. Derfor skal der så vidt muligt være én, maksimalt to, klasselærere tilknyttet hele vejen igennem folkeskolen
- ❓ Det er centralt for den gode undervisning at lærere har tid og arbejdsplads til at samarbejde, planlægge projekter og lektioner, og til at dele undervisningens materiale og idéer

- ❓ Lærere skal efteruddannes i at undervise differentieret, og der tilføjes flere midler til skolerne med henblik på netop dette.
- ❓ Lærerne skal have mulighed for at efteruddanne sig inden for særlige fagområder med en øget specialisering for øjemed.
- ❓ Lærere, som ikke opfylder deres forpligtelser tilstrækkeligt, skal fyres. Vurderingen skal ske i samarbejde mellem ledelse, elever og forældre, og kan ikke være nationalt fastsat. Eleverne i den danske folkeskole skal informeres om deres muligheder og rettigheder i forhold til sager, hvor lærerne ikke lever op til deres forpligtelser. Eleverne skal høres og have indflydelse – også når det gælder sager vedrørende lærere i folkeskolen.
- ❓ Der er god grund til at bruge pædagoger i forbindelse med eleverne og særligt de opgaver, som lægger vægt på det sociale liv og identitetsdannelsen.
- ❓ Fagkonsulentordningen, hvor lærerne rådgives i faglige spørgsmål på nationalt plan, er vigtig for at sikre den optimale faglighed
- ❓ Der med stor fordel kan indføres læringskonsulentordninger for kernekundskaber, som fx læsning.
- ❓ Elevevaluering er et værktøj til at skabe bedre undervisning, men ofte bliver der ikke evalueret i folkeskolen. Der skal udarbejdes nationale retningslinjer for elevs evaluering af lærere. Det er centralt for folkeskolens demokratiske tradition, at elevernes stemme bliver hørt på lige fod med forældre, lærere og ledelse.

Opdateret på Hovedbestyrelsesmøde 4 d. 7.-8. april 2018